## 106554 ـ در هنگام طواف گرد زنان همراهشان حلقه می‌زنند در نتیجه کعبه دست چپ آنان نخواهد بود

**سوال**

بسیاری از مردان اگر زنانی همراهشان باشد دست یکدیگر را می‌گیرند و [برای مراقبت از زنانشان] دور زنانی که همراهشان هستند حلقه می‌زنند تا جایی که برخی از آنان شاید در حالی طواف کند که عقب عقب راه می‌رود یا کعبه در سمت راستش قرار می‌گیرد.

**پاسخ مفصل**

الحمدلله.

«این امر از یک جهت خطرناک است و از جهت دیگر موجب آزار. از این جهت موجب آزار است که اگر به این شکل دست جمعی بیایند باعث آزار مردم خواهند شد و مشخص است که برای انسان حلال نیست که عامدانه باعث آزار مسلمانان شود.

و خطرناک است، زیرا چنانکه در پرسش آمده برخی از مردم در حالی که کعبه پشت سرشان یا روبرویشان است طواف می‌کنند حال آنکه در طواف شرط آن است که کعبه از سمت چپ تو باشد و اگر کعبه پشت سر یا سمت راست یا روبرویت باشد این طواف صحیح نیست».

(مجموع فتاوی ابن عثیمین: ۲۲/ ۲۸۷ـ۲۸۸).